

*Добри педагогически практики
Good Educational Practices*

ПОВИШАВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНАТА КВАЛИФИКАЦИЯ НА УЧИТЕЛИТЕ

Деляна Караиванова

Целодневна детска градина 7 „Светулка“ – Стара Загора

Резюме. Глобализацията на световната общност изисква изграждането на нови образователни ценности, като една от тях е промяната на ролята на съвременния учител.

Особено важна роля за това има квалификацията. Тя е необходима за пряката промяна на професионалните и обществените функции на учителя, както и за промяната на положението му в обществото, повишаване на статуса и удовлетвореност от работата.

Използването на методичните обединения като квалификационна форма е чудесно средство, което работи много ефикасно и съдейства до голяма степен за повишаване статуса на българския учител.

Keywords: qualifications, status, quantifiable standard measurables, teacher, education, community.

Глобализацията на световната общност изисква изграждането на нови образователни ценности, превърнали се в цели на образованието. Една от тях е промяна на ролята на съвременния учител.

В този сложен процес особено място заема квалификацията. Тя е важна за пряката промяна на професионалните и обществените му функции, на положението в обществото, за повишаване на статуса и удовлетвореността му от работата. Тя е и основна форма на доверие в обществото.

Квалификацията в нашето детско заведение заема приоритетно място. Имаме изградена структурна организация, като дейността включва **вътрешна и външна квалификация**.

Като **вътрешна** методическа квалификация се използва структурата на методичните обединения по образователни направления, които работят ефикасно и съдействат за квалификацията на учителските кадри. Основната цел на тези обединения е да се повиши качеството на педагогическата квалификация за постигане на по-голяма ефективност на възпитателно-образователния процес. Но те съдействат и за прилагането на по-голяма вариативност и комбинативност при педагогическото взаимодействие чрез работата в екип. По този начин се постига усъвършенстване на следните *компетенции*: кри-

тично мислене, ясно формулиране на собствени становища, способност за изслушване на чуждото мнение, решаване на проблеми, сътрудничество, оценка, самооценка и самоконтрол.

Отделните теми, по които работим в методичното обединение (МО), въвличат емоционално и познавателно в проблемни ситуации всички участници в екипите и стимулират личната активност на всеки един от тях. Екипът дава възможност за лична изява, за изказване на мнение, вземане на решения и оценяване на поведението, т.е. осигурява възможност за инициатива и творчество. Членовете на МО си взаимодействат и взаимно си влияят посредством своите потребности, ценности, качества и поведение.

Общуването протича в **три** форми:

- *комуникативна* (обмен на информация);
- *интерактивна* (обмен на действия);
- *перцептивна* (междulichностно възприемане).

При комуникативната форма на общуване има обмен на информация, а ефективното общуване води до усъвършенстване на комуникативната компетентност на личността (съвкупност от знания, умения и навици), на комуникативния стил на личността (съвкупност от способности и средства за установяване и поддържане на контакти с околните), на комуникативна толерантност (отношение на личността към другите в процеса на общуване, търпимост към качествата и постъпките на останалите).

Към **вътрешната квалификация** се причисляват и обмяната на опит, т.е. взаимни посещения; провеждане на открити практики по даден тематичен приоритетен проблем за детското заведение или по плана на някое от методичните обединения; консултации; интерактивни форми – практикуми, решаване на казуси и др.

Активното участие на всеки един от педагогическия колектив във вътрешната квалификация спомага за развитието на саморефлексия, самоорганизация, самоконтрол и самооценка.

Налице са по-висока успеваемост, резултатност и ефикасност на педагогическия процес.

Введена е и система на **външна квалификация**, която позволява на учителите да се запознаят с най-новите изследвания в областта на предучилищната педагогика и психология, като се дава възможност за прилагане на новите подходи, идеи и технологии в практиката. Внедряването на добрия педагогически опит създава едно новаторско отношение към педагогическия труд.

Формите на външната квалификация, които използваме, са:

- участие в курсове към ДИПКУ – Стара Загора;
- участие в организирани обучителни форми;
- участие в международни конференции;

– участие в международни проекти „Коменски“;
– участие във виртуално учебно пространство към МОМН и theacher.bg като индивидуално обучение, което е израз на активност и лична инициатива.

През учебната 2010/2011 г. в ЦДГ 7 „Светулка“ от методичните обединения (МО) бяха проведени следните *практически ситуации*:

1. Социален свят

Ядро: Правно образование – „Аз имам право на здравословен начин на живот“.

Тема: „Храня се правилно“.

Цел: Осъзнаване на здравето като ценност и формиране на отношение на детето към него.

2. Конструктивно-технически и битови дейности

Ядро: Конструирание и моделиране.

Тема: „Гараж“.

Цел: Обогаждане на личния и съвместния опит за възпроизвеждане на социалната среда.

3. Природен свят

Ядро: ЕФСПЯ.

Тема: „Ден на интересните неща“.

Цел: Проява на открителство и самостоятелно мислене, съпътстващо практическата дейност при решаване на познавателни задачи.

4. Изобразително изкуство

Ядро: Изобразително творчество.

Тема: „Рисуване с пръсти“.

Цел: Чрез арттерапията да се формират и усъвършенстват сензомоторните умения у детето, необходими за изобразителната дейност. Подпомагане на преодоляването на агресия, апатия и безинициативност.

Задачи на цялото МО:

Издирване на материали за историята на арттерапията, мястото и ролята ѝ в обществения живот като цяло.

Проучване на възможностите за арттерапевтична работа с децата от предучилищна възраст.

Проучване на съвременните изследвания за мястото на музиката в изобразителните дейности на децата и значението им в съвременното образование.

Рисуването с пръсти и пясъчната терапия като форми на експресивното поведение.

Изследване на връзката емоция–цвет в детската рисунка.

По другите МО:

5. Български език и литература

Ядро: Пресъздаване на художествена литература за деца.

Тема: „Грозното патенце“ – драматизация.

Цел: Пълноценно развитие на детската личност чрез формиране на култур-

ни и нравствени качества – християнски добродетели.

Задачи: Преодоляване на гнева и агресията чрез примери от художествените произведения.

6. Математика

Ядро: Количествени отношения, равнинни фигури и форми.

Тема: „Мястото и функцията на интерактивните методи и техники в обучението по математика в реалната образователно- възпитателна практика на детската градина“.

Цел: Проектиране на интерактивните методи и техники за работа по математика, като се запази спецификата на игровата дейност.

7. Физическа култура

Ядро: Спортно-подготвителна двигателна дейност.

Тема: „Храни се здравословно, спортувай доброволно“.

Цел: Използване на иновационни форми при организиране и провеждане на СПУИ за промоция на здраве в детската градина, повишаване на мотивацията на децата, както и привличане на родителите за добри практики.

Повишаването на квалификацията е проблем с решаващо значение за новото образование, както и за удовлетворението от педагогическия труд. Учителят е наясно, че бъдещето му зависи от професионалните качества, специализираната подготовка и личностното самоусъвършенстване. Но също така се нуждае от признание и уважение на постиженията не само от страна на децата, но и от колеги, директор, родители, общество и образователни институции.

INCREASING THE PROFESSIONAL QUALIFICATIONS AND STANDARDS OF TEACHERS

Abstract. The globalization of the international community requires development of new educational values, one of them is the changing role of the modern teacher. Of paramount importance is a teacher's skill set. It is necessary for the direct and effective elevation of the professional function and social status of the teacher's role in society, increasing their professional substantiation and realization as a productive member in it. Using such quantifiable standard measure as "Qualifications assessments" is a valuable tool that can be utilized very efficiently so that can contribute greatly for improving the status and social standing of the Bulgarian teacher.

Delyana Karaivanova

✉ Senior Teacher
Kindergarten 7 Svetulka
Stara Zagora, Bulgaria
e-mail: dida_1967@abv.bg